

Upravljanje otpadom je najzahtjevnija i najizazovnija oblast u ispunjavanju obaveza iz Poglavlja 27, a normativni okvir može biti primjenljiv jedino u slučaju postojanja adekvatne infrastrukture na terenu, ocijenila je koordinatorka projekta u nevladinoj organizaciji Green home Milica Kandić.

“Neophodno je uspostaviti sistem primarne selekcije, makar minimalnog razdvajanja na suhu i mokru kantu i raditi na uspostavljanju planirane infrastrukture shodno Državnom planu”, navela je Kandić.

Na pitanje koliko novca je potrebno da bi bile sprovedene sve smjernice EU, Kandić je navela da shodno Državnom planu za upravljanje otpadom za period 2015–2020 planirane investicije u infrastrukturu iznose 130 miliona eura do 2020, odnosno oko 354,8 miliona eura do 2035. godine.

Prema njenim riječima, jedan od prioriteta je jačanje administrativnih kapaciteta na državnom nivou, naročito Uprave za inspeksijske poslove i komunalnih inspekcija na lokalnom nivou.

Kandić je podsjetila da prema Izvještaju Evropske komisije o Crnoj Gori za ovu godinu, u oblasti upravljanja otpadom nije bilo napretka.

Kako je dodala, prema tom izvještaju, potrebno je donijeti odluku o konačnoj opciji upravljanja otpadom.

“Shodno Nacionalnoj strategiji aproksimacije sa Akcionom planom za 2016. godinu, za tu oblast predviđena je jedna obaveza za Ministarstvo održivog razvoja i turizma, a to je donošenje odluke o izboru opcije za upravljanje otpadom”, podsjetila je Kandić.

Kako je navela, odlukom iz maja predviđeno je uspostavljanje četiri reciklažna centra.

Prema riječima Kandić, imajući u vidu evidentno kašnjenje u donošenju konačne odluke, ni lokalni planovi nijesu nudili kvalitetna rješenja, odnosno lokalne samouprave bile su ograničene u kreiranju dugoročnih rješenja kvalitetnog zbrinjavanja otpada.

“Oblast upravljanja otpadom jedna od najzahtjevnijih i najizazovnih, naročito kada je u pitanju postavljanje adekvatne infrastrukture koja će omogućiti sprovođenje zakona, kazala je Kandić.

Ona je rekla da veliki izazov, osim komunalnog, predstavlja upravljanje građevinskim otpadom.

Kandić je navela da za prošlu godinu postoje podaci o količinama sakupljenog građevinskog otpada samo za četiri opštine, dok nema informacija o daljem tretmanu tog otpada.

Na pitanje u kojoj mjeri su zakonska rješenja u Crnoj Gori u oblasti upravljanja otpadom usklađena sa zakonodavstvom Evropske unije, Kandić je ocijenila da postoji djelimična harmonizacija sa pravnom tekovinom EU.

Dalja usklađenost propisa, kako je dodala, očekuje se krajem ove godine, kada bi trebalo da budu usvojene izmjene i dopune Zakona o upravljanju otpadom.

“Normativni okvir da bi bio primjenljiv mora da prati adekvatna infrastruktura na terenu, a u prvom redu se to odnosi na uspostavljanje sistema za selektivno odvajanje otpada”, kazala je Kandić.

Ona je rekla da je još jedan veliki problem, kada je u pitanju upravljanje otpadom, evidentna inkompatibilnost podataka između institucija.

Kako je navela Kandić, prema podacima Zavoda za statistiku Crne Gore, ukupna godišnja količina sakupljenog komunalnog otpada iznosi 292,8 hiljada tona.

“Od toga, komunalna preduzeća su najviše sakupila ostalog komunalnog otpada, u koji spada miješani komunalni otpad 80 odsto, otpad iz vrtova i parkova 12,3 odsto, zatim odvojeno sakupljene frakcije 7,6 odsto i ambalaža sa 0,1 odsto sakupljenog otpada”, precizirala je Kandić.

Kako je rekla, ukupni procenat odvojene frakcije za reciklažu je 20 odsto.

Kandić je kazala da su podaci u izvještaju o realizaciji Državnog plana upravljanja otpadom 2015-2020, za prošlu godinu drugačiji.

“U pomenutom dokumentu navodi se da je ukupna količina sakupljenog otpada 254,5 hiljada tona, a da je procenat odvojene frakcije deset odsto od ukupne količine komunalnog otpada”, navela je Kandić.

Na pitanje na koji način bi se mogao riješiti problem divljih deponija i neuređenih odlagališta, Kandić je kazala da taj sistemski problem mora biti riješen aktivnom saradnjom resorsnog Ministarstva, lokalnih samouprava i svih relevantnih aktera.

Ona smatra da je veliki izazov za rješavanje tog problema uspostavljanje efikasnog i održivog sistema inspekcije i adekvatnih kaznenih politika koje će se primjenjivati.

Kako je navela Kandić, upravljanje komunalnim otpadom je izvorna nadležnost lokalne samouprave.

Prema njenim riječima, pojedine lokalne samouprave, kao što su Kotor i Nikšić, još nijesu uspostavile adekvatan sistem upravljanja otpadom u skladu sa Zakonom.

U pojedinim opštinama, kako je kazala Kandić, ne vrši se mjerenje otpada, nego se radi procjena količina.

Ona je navela da je primjer za to Nikšić gdje se upravljanje otpadom ne radi u skladu sa Zakonom.

“Sakupljeni komunalni otpad se bez mjerenja odlaže na neuređeno odlagalište Mislov do, gdje se prema nekim procjenama, godišnje odloži do 25 hiljada tona komunalnog otpada”, rekla je Kandić.

Kako je dodala, prema podacima Agencije za zaštitu prirode i životne sredine postoji oko 350 neuređenih odlagališta otpada.

Prema riječima Kandić, prelazak sa linearnog na cirkularni model ekonomije postaje praksa u Evropi.

Izvor: rtcg.me